

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. I. An, & quo sensu singula Sacramenta constant Rebus tanquá
Materiá, & Verbis tanquam Formâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

CAPVT II.

DE MATERIA ET FORMA
SACRAMENTORVM NOVE LEGIS.

CONTROVERSIA I.

An, & quo sensu singula Sacramenta constent Rebus tanquam Materia,
& Verbis tanquam Formâ.

497. **P**rocedit hæc Controversia solùm de Sacramentis Novæ Legis, de quibus Eugenius Papa in Decreto Unionis, quod exstat in Concilio Florentino, enumeratis septem Sacramentis, ita decernit. [Hæc omnia Sacramenta tribus perficiuntur, videlicet Rebus tanquam Materiâ, Verbis tanquam Formâ, & Personâ Ministri, conferentis Sacramentum cum intentione faciendi quod facit Ecclesia; horum si aliquid desit, non perficitur Sacramentum.] Deinde singulorum Sacramentorum (excepto Matrimonio) enumerat Materiam & Formam: in qua tamen enumeratione non observat Pontifex eandem usurpationem Materiæ, prout jam in scholis distinctius accipitur: alia enim est apud Theologos Materia ex qua constat Sacramentum, & alia circa quam versatur actio Sacramentalis, & ideo illa prior vocatur Materia *Ex qua*, hæc verò Materia *Circa quam*. sic Panis & Vinum secundum substantiam est in Sacramento Eucharistiæ Materia *circa quam*, non item *ex qua*, quia cum per consecrationem destruaturs substantia panis & vini, non potest secundum actualem existentiam esse Materia ex qua constet Sacramentum. Dixi: *secundum actualem existentiam*: quia dubium est, an saltem sit pars constitutiva Sacramenti in alio sensu, nempe, secundum statum præteritum, de quo suo loco. Idem dicendum de peccatis respectu Sacramenti Pœnitentiæ.

498. Materia *ex qua*, subdividitur in Remotam, & Proximam. v. g. in Sacramento Baptismi Materia Remota est Aqua, proxima est Ablutio. Eugenius Papa quandoque facit mentionem Materiæ remotæ & non proximæ, vt in Baptismo assignat Aquam, in Confirmatione Chrisma, in Extrema Vnctione Oleum, in Sacramento Ordinis Calicem cum Vino & Patenam cum pane &c. In Sacramento Pœnitentiæ verò solùm refert Materiam proximam, eamque vocat, *Quasi Materiam*, Contritionem, Confessionem, & Satisfactionem. in Eucharistia solam Materiam Re-

motam *circa quam*, Panem & Vinum. Ratio assignandi legitima hæc fuisse mihi videtur. Quæ illas solùm materias oportebat referre, circa quas vel defacto errabant hæretici aut Schismatici, vel saltem poterat esse periculum errandi: æquum Baptismo & Confirmatione non erat periculum errandi circa Materiam proximam: ad quid enim aqua adhiberetur nisi ad ablundum? ad quid Chrisma nisi ad vngendum? In Eucharistia verò quod atinet ad materiam proximam, nempe species seu accidentia panis, & ipsum corpus Christi, hæc inquam statim infra explicavit Pontifex, quamvis non vocaverit Materiam. Denique aliorum Sacramentorum Materiam proximam satis superque exprimitur indirectè in ipsorum verborum, (quam ubique Pontifex rectè statuit etiam Materia Remota Sacramenti Pœnitentiæ, nempe peccata. Accusatio enim & Dolus, proponunt culpam. Ergo omnem Materiam Pontifex sufficienter indicavit quoad sex Sacramenta. Quando verò venit ad Matrimonium, nullum prorsus facit mentionem vilius Materiæ aut Formæ, sed hoc solum dicit: Causa efficiens Matrimonij regulariter est Mutuus Consensus, per verba de præsentibus expressa.] Quæ verba, existimant Vasquez non posse intelligi de ipso formali contractu Matrimonij, nam iste est ipse consensus mutuus, nihil autem est causa efficiens sui ipsius, vult ergo esse intelligenda de vinculo subsequente, seu de obligatione quam inducit contractus Matrimonialis, quæ durat consensu transacto. Cæterum, illa verba possunt etiam sine abluo de ipso formali contractu intelligi, non quod consensus contrahentium sit causa efficiens omnium eorum, quæ formaliter constituunt contractum, sed quod sit causa efficiens aliquam partem partis contractus, nempe manifestationem interioris, quâ sponsi sibi mutuo consensum internum communicant & aperiunt: sicut etiam in alijs Sacramentis Intentio potest dici causa efficiens Sacramenti, cum tamen sit etiam pars constitutiva, vt dicemus in loco.

499. Ex his vltimis Pontificis verbis colligit DD. Matrimonium regulariter quidem per verba formalia contrahi & effici Sacramentum, de Essentia tamen ejusdem Sacramenti non esse verba formalia, sicut sunt de Essentia ceterorum Sacramentorum. Ratio autem specialis, quare Christus in hoc Sacramento noluerit essentialiter requirere verba formalia, sed voluerit sufficere quaecunque externa Signa verbis aequivalentia, qualia sunt nutus, Scriptura &c. hæc est, quia Christus elevando contractum Matrimonij, qui secundum se erat contractus civilis, ad rationem Sacramenti, noluit immutare Naturam ipsius contractus: atqui ex Natura rei poterat Matrimonium in ratione contractus celebrari per nutus, Scripturam &c. alioquin muti & surdi non possent contrahere Matrimonium: ergo convenientissimum erat, ut etiam sine verbis formalibus posset fieri Sacramentum.

Quando ergo Pontifex in prioribus verbis dixerat, omnia Sacramenta verbis perfici, locutus est, sicut solent loqui qui Regulas generales constituunt, quibus deinde subjungunt exceptiones vel limitationes; ita Pontifex statim subjecit exceptionem Matrimonij.

500. Ultra hanc exceptionem ausus est Durandus in 4. dist. 1. q. 3. n. 8. aliam facere, docens Sacramentum Pœnitentiæ solis verbis perfici, & non rebus: existimat enim, illius partes solum esse Confessionem & Absolutionem. Sed lapsus est Durandus primò, quia etiam Dolor Internus & Satisfactio, imò & peccata præterita quæ talia, sunt partes constitutivæ hujus Sacramenti, ut suo loco demonstrabimus. Secundò, quia non est de Essentia hujus Sacramenti, ut Confessio fiat per Verba formalia, quando ergo sit per Verba, hæc se habent ut Res, prout à Pontifice accipiuntur.

Digressio ad Materiam & Formam Matrimonij.

501. Controversia est, & magna dissensio inter DD. an in Sacramento Matrimonij, & quænam Materia ac Forma assignanda sit. Et quidem esse aliquam assignandam conveniunt contra Durandum. Conveniunt itidem omnes in hoc, quod Corpora Contrahentium, circa quæ in ordine ad copulam conjugalem versatur contractus Matrimonij, quatenus reciprocè traditur potestas & jus exigendi illam, quod inquam sint ad minimum Materia Remota Sacramenti Matrimonij: tota ergo quæstio est, utrum præter hanc Materiam, assignanda sit, aut assignari possit alia Materia proximior.

502. DICO 1. Ad satisfaciendum Concilio Florentino, requirenti Materiam ad omnia Sacramenta, nullam tamen pro Matrimonio assignanti, satis est, si pro Materia Matrimonij assignentur corpora contrahentium habilia ad copulam, & immunia ab alijs impedimentis dirimen-

tibus. Ita reipsâ sentiunt Vasquez, Basiliius Pontius, Gaspar Hurtadus, & apud hunc Adrianus & Covarruvias: Item Præpositus, Bellarminus & Sanchez, ac denique acriter eam defendit P. Dicastillo contra Card. de Lugo.

Probatur Conclusio. Eugenius Papa in allegato decreto non requirit nec assignat pro singulis & omnibus Sacramentis certum & determinatum genus Materiæ, v. g. Materiam proximam ex qua, sed aliquando sinit in assignanda Materia circa quam ut vidimus. atqui Corpora contrahentium sunt ad minimum Materiæ circa quam, ut fatetur Lugo: ergo ad verificanda verba Concilij satis est assignasse Corpora Contrahentium pro Materia, quidquid sit, an etiam alia possit assignari.

503. DICO 2. Corpora contrahentium non solum sunt Materia circa quam versatur ipse contractus, sed etiam sunt Materia ex qua, tanquam parte constitutiva constat ipsum Sacramentum Matrimonij. Probatur ex Regula partium. Ablatâ enim Habilitate Corporum, cæteris omnibus positis, contractus & Matrimonium est nullum: ergo est materia ex qua, seu pars. Antecedens declaratur in casu & hypothese reali, ubi omnes recipiunt Regulam, illud esse partem constitutivam, quo realiter non posito, omnibus alijs positis, non est positum totum. Ponamus ergo quod Petrus contrahat cum Maria, sua sanguinea in quarto gradu, absque dispensatione (quod est impedimentum auctoritate Ecclesiasticâ introductum) vel cum habente impotentiam ad copulam (quod est impedimentum juris naturalis) in hoc casu si uterque ignarus sit impedimenti, habent consensum & intentionem contrahendi Matrimonium, eumque manifestant in facie Ecclesiæ &c. Ecce! hic omnia interveniunt, quæ desiderantur ad valorem Matrimonij, exceptâ habilitate corporum; ergo habilitate non posita, omnibus cæteris positis non ponitur Sacramentum Matrimonij. est ergo pars constitutiva: atqui non est Forma Matrimonij: ergo tenet se ex parte Materiæ, ex qua constat Matrimonium.

504. Objicit Card. de Lugo 1. In alijs Sacramentis non est Materia id, quod tradi intenditur, sed id per quod significatur illa traditio, v. g. in Ordinatione Episcopi, quæ est quoddam Matrimonium Spirituale inter Episcopum & suam Ecclesiam, traditur Episcopo potestas supra suam sponsam, & supra fideles illius Ecclesiæ, nemo tamen dixit, Ecclesiam seu fideles illius esse Materiam illius Sacramenti, sed potius Vnctionem vel Librum. 2. Negando paritatem, unde potius confirmabitur nostra Conclusio. Ideo Ecclesia quæ designatur Episcopo consecrato, non est Materia illius Sacramenti ordinis, quia Spirituale Matrimonium inter Episcopum & Ecclesiam, ne quidem est pars constitutiva illius Ordinis, sed est prorsus extra illius essentiam: Nam etiam si nulla Ecclesia subiceretur Episcopo, modò consecraretur, haberet Sacramentum Ordinis, & posset

posset validè alios ordinare, confirmare &c. Deinde Matrimonium spirituale inter Episcopum & Ecclesiam per solam Electionem & Electionis Confirmationem sapè contrahitur, ante omne Sacramentum Ordinis. Procedit ergo argumentum ex falso principio, quasi traditio potestatis in Ecclesiam, sit de Essentia Ordinationis, sicut de Essentia Matrimonij est traditio potestatis in corpus. Illud etiam in argumento Lugonis non assequor, quòd Auctor supponat, Materiam Ordinis Episcopi esse Vnctionem vel Librum, cum tamen communissima sententia Theologorum sit, quòd Impositio manuum Episcoporum sit Materia hujus Sacramenti: solus enim, quod sciam, Fornarius requirit Vnctionem capitis, & Sylvius Vnctionem manuum, quos refutat Dica- stillo.

505. Posset tamen contra nostram Conclusionem afferri alia instantia, desumpta ex Sacramento Ostiariatus. Nam per traditionem traditur potestas aperiendi & claudendi Ecclesiam, & hæc traditio est de essentia Ostiariatus, & tamen non Ecclesia aut janua, sed claves sunt Materia ostiariatus *ex qua*. Ergo non id, in quod traditur potestas, sed id per quod traditio exercetur, & significatur, est Materia Sacramenti. Respondetur iterum negando paritatem. Nam quando traduntur claves, & potestas aperiendi Ecclesiam, non traditur hæc potestas absoluta in aliquam determinatam in individuo Ecclesiam, sed indeterminatè, & quasi conditionatè, videlicet, si aliquando alicui Ecclesie præficiatur, & ad illius ministerium deputetur: sicut in Sacramento Presbyteratus datur potestas absolvendi à peccatis, nec tamen vlla peccata sunt Materia ex qua Presbyteratus. Ratio utriusque est, quia etiam si nulla peccata existerent, & nulla janua, adhuc conferrentur illi ordines, quia adhuc daretur potestas, licet per accidens nunquam esset exercenda. In Matrimonio verò traditur potestas in corpus determinatum, & quidem absoluta, & potestas illa nulla esset, si corpus conjugis non existeret, aut non esset ab omnibus impedimentis absolutum.

506. Confirmatur. Quando impedimentum adest ante contractum, contractus est nullus: quando autem post Matrimonium contractum supervenit, perseverat Matrimonium. Atqui Sacramentum solum perficitur quando celebratur contractus: deinde manet solus effectus, nempe reciproca obligatio, quæ non est Sacramentum. Ergo licet habitas corporum non sit Materia constitutiva Matrimonij ut sic, & ut præcindit à statu *in fieri*, & *in facto esse*, est tamen Materia illius *in fieri*. Sicut Patena cum Pane, & Calix cum Vino est Materia non tantum *circa quam*, sed etiam *ex qua*, Sacramenti Ordinis *in fieri*, non tamen est pars constitutiva potestatis acceptæ *in facto esse*.

507. Objicit Lugo 2. In omnibus alijs Sacramentis intervenit realiter ipsa Materia, ut Ablutio, Vnctio &c. atqui corpora contrahentia

possunt non intervenire tunc temporis, quando conficitur Sacramentum Matrimonij, v.g. quando celebratur per Procuratorem: ergo non est Materia. R. 1. Majorem non esse veritatem veram. Nam etiam in Sacramento Penitentiae Dolor & Confessio possunt non esse realiter presentes ibi, ubi conficitur Sacramentum, potest enim præcessisse in loco & tempore distans: ergo enim aliquem nave vehi, & imminere magis ergo dolere de peccatis & perere Sacramentum, potest is post plures horas, imò dies, & post plures leucas jam confectas, si fortè interea morietur, ops fiat, virtute illius præterita & impetita Confessionis, absolvi à Sacerdote potest, & postea superveniente, ut ex communi docet ipse Lugo, & tamen tunc Dolor & Confessio erant Materia hujus Sacramenti: ergo etiam corpora contrahentia ab invicem distantia poterunt esse Materia Sacramenti. R. 2. Transfert major et minor negatur consequentia, & paritas cum Sacramento Matrimonij, in quo est specialis ratio: quia Christus voluit in illo servare Naturam contractus, qui potest per procuratorem celebrari: item eandem causam, licet in alijs Sacramentis hoc non est necesse, nam ipsi contrahentes sunt Ministri, & tamen non sunt in persona præsentis. Porro, quòd in alijs Sacramentis Materiam esse præsentem, non provenit ex Natura Sacramenti in genere, sed ex Natura talis actionis quæ inter cetera Sacramenta, v.g. Ablutionis, Vnctionis, quæ non possunt exerceri sine aqua, oleo præsentibus.

508. Objicit Lugo 3. n. 16. In alijs contractibus v.g. Contractu Emptionis, venditionis, non est idem id quod per contractum traditur, & id per quod tanquam per materiam celebratur. Nam in contractu emptionis venditionis v.g. Domus, est id quod traditur intenditur, scilicet per quod significatur & celebratur ipsi contractus, sunt Claves vel Scriptura &c. per quam traditionem celebratur contractus: quæ domus vel Scriptura sunt materia ex qua proprie constituitur ille contractus, Domus verò est tantum materia circa quam, seu objectum quod intenditur vendi & transferri, non verò materia ex qua constituitur contractus, de qua sola materia hic querimus.

509. Respondeo 1. & quæro ex Lugo, an existimet, posse contractum emptionis celebrari circa materiam nondum in rem contractus existentem, necne? Si negat? Dico, existeret materia esse materiam ex qua illius contractus, ob argumentum desumptum ex Regula Patenæ, cujus auctor est ipse Lugo, quando probat intentionem esse partem Sacramenti. Si vero affirmat (quod tamen negandum est, ut citi juris est) tunc nego paritatem inter Emptionem & Matrimonium: nam sine existentia corporum habitum, non potest contrahi Matrimonium. Porro existentiam Materie non esse essentia Venditionis in genere, potest dici, quatenus vendi potest id quod tantum licet in

spe, nunquam fortassis existit in re, v. g. partus ancillæ, fætura gregis, jactus retis, fructus agrorum futuri. Eodem modo existentia pretij non est de essentia emptionis: Et hæc sit prima responsio.

510. Respondeo 2. Falsum esse, quod Claves vel Scriptura sint materia essentialis ex qua constet contractus Emptionis: in quo sanè nescio quomodo lapsus sit Lugo, supponens in suo argumento, Contractum Emptionis non aliter quam per traditionem veram vel fictam posse celebrari. Nam aperti Juris est, & habetur Titulo 23. libri 3. Inst. Contractum Emptionis non esse ex illo genere Contractuum, qui Re, hoc est, actuali traditione, perficiuntur, ut sunt contractus Commodati, Depositi, Mutui, sed est ex illo genere Contractuum, qui solo Consensu perficiuntur, & absque vlla traditione stat tota essentia contractus, tametsi dominium mercis non transferatur nisi per traditionem, & hoc quidem Juris dispositione introductum est. Ergo nec Claves, nec Scriptura, sunt materia horum contractuum, utpote de quorum essentia non est traditio.

511. Obijcit 4. n. 19. Si omne illud esset Materia ex qua Contractus, circa quod versatur ipse Contractus, sequeretur, quod si quis stipularetur sibi scribendum librum à Petro, liber scribendus esset Materia contractus stipulationis, quod est aperte falsum, quia contractus stipulationis verè subsistit, etiamsi Petrus postea non stet promissis, & librum non scribat. 2. Hoc argumentum optimè formari contra illos, qui vnicè probant, Corpora contrahentium esse Materiam ex qua, quia sunt Materia circa quam. Hac probatione ego non sum usus, & ideo argumentum non est contra me. Sanè ex antè dictis constat, posse aliquid esse Materiam circa quam, quin sit Materia ex qua. Itaque non omnis Materia circa quam, sed illa sola est simul etiam Materia ex qua, de qua verificatur Regula partium, hoc est, quæ non posita, cæteris omnibus positis, non valet Contractus: hæc autem Regula non procedit in libro scribendo, ut ipsa objectio rectè supponit; verificatur autem in Corporibus contrahentium, ut ostensum est: ergo ex contractu stipulationis ad Contractum Matrimonij non valet consequentia.

Dixi, librum scribendum non esse Materiam ex qua. Si enim consideretur liber non ut scribendus, sed ut scribilis, seu possibilis scribi à Petro, seu ipsa potentia scribendi, potest dici esse Materia ex qua, quia ut sic est pars constitutiva stipulationis validæ, ut habetur §. 1. Inst. de Inutilib. stipulat. his verbis. [Si quis rem, quæ in rerum natura non est, aut esse non potest, dari stipulatus fuerit, inutilis erit stipulatio.]

Hactenus ostendimus, Corpora contrahentium esse Materiam ex qua. Restat videndum, an sint mera materia remota, possitque alia proximior assignari.

512. DICO 3. Non videtur posse assignari proximior Materia, quæ semper & univèrsaliter ad Matrimonium requiratur & interveniat. Dixi: quæ semper &c. Concedo enim, quod casu quo Matrimonium contraheretur per ipsam actualem copulam, animo maritali exterius manifestato præstitam, pro materia proxima assignari posset ipsa actualis copula, seu traditio corporum. Sed hanc non requiri clarum est. Quærimus ergo hic Materiam proximè substantem verbis, quibus celebratur contractus Matrimonij, quæ sit distincta & à Corporibus contrahentium, & à verbis, sicut in Baptismo ablutio est materia proxima, aqua verò est Materia remota; & hanc ego nego posse assignari, quod probabo, impugnando aliorum sententias.

Primo ergo ab aliquibus assignatur Consensus internus, qui semper realiter distinguitur ab externa sui manifestatione. Ita sentit S. Thomas tam in primo quam in secundo scripto, & ut probabilem defendunt Dicastillo & Arriaga.

513. DICO 4. Consensus internus non potest commodè & ad mentem Concilij Florentini assignari pro materia Matrimonij. Omisiss aliorum probationibus, Probo 1. Concilium requirit talem Materiam, quæ sit distincta ab Intentione Ministri, quia requirit Intentionem Ministri talem, quæ determet ipsam Materiam ex se indifferentem ad esse Sacramenti: requirit enim Intentionem faciendi quod facit Ecclesia: atqui Intentio contrahentium est ipsissima intentio Ministri, seu Ministrorum Sacramenti Matrimonij, nam ut habet certa sententia contra Canum, Ministri hujus Sacramenti sunt ipsi contrahentes, Parochus autem quando adhibetur ex constitutione Tridentini, tantum fungitur officio Testis & Benedicentis Sponsos: ergo intentio contrahentium non rectè assignatur pro Materia hujus Sacramenti.

Dices: Concilium etiam designavit Rem, seu Materiam distinctam à Persona Ministri: atqui corpora contrahentium non distinguuntur à Persona Ministri: ergo neque corpora contrahentium deberent pro Materia assignari. 2. Sufficere, quod distinguantur Corpora à Ministro formaliter & reduplicativè sumpto, hoc est, à forma constituyente Ministri, quæ est intentio Ministri, neque plus requisivit Concilium.

Probatum Conclusio 2. In omnibus alijs Sacramentis assignatur Materia, quæ saltem secundum aliquid est sensibilis, & quidem secundum aliquid distinctum à Verbis tanquam forma: atqui Intentio contrahentium non sit sensibilis nisi per Verba, ergo non videtur commodè assignari pro Materia. Sanè Pontifex per Rem, seu Materiam, videtur aliquid secundum se sensibile intellexisse.

514. Secunda quorundam opinio est, Verba, quæ prius proferuntur ab uno conjugum, esse Materiam, & Verba quæ proferuntur ab altero conjugum, esse formam. Ita Richardus, Angelus,

lus, Victoria, Ledesma, Vega, apud Sanchez & Vasquez.

DICO 5. Neque hanc Materiam rectè assignari. Probatur 1. Quia non est Materia universalis pro omni casu possibili, ut, pro casu, quo ambo sponsi simul absolverent Verba, vel quo per actuale copulam contraherent, vel quo per Litteras simul scriptas, & notificatas. Sed melius

Probatur 2. Uterque conjunx est Minister: ergo utriusque conjugis verba sunt forma. Probatur conseq. Forma debet proferri à Ministro: ergo utriusque propria verba sunt forma, & sicut sunt duo Ministri constituentes unum Ministrum completum, ita sunt duæ formæ constituentes unam formam completam.

515. Tertia sententia est Card. Pallavicini, Verba seu Syllabas præcedentes ultimum instans terminativum totius propositionis, esse Materiam, existentiam autem ultimi indivisibilis esse formam.

DICO 6. Hanc esse subtilitatem Metaphysicam, alienam à mente PP. & DD. & præterea insufficientem, nec ad mentem Concilij. Probatur 1. Concilium dicit, Sacramenta constare verbis tanquam formæ: atqui ultimum instans seu indivisibile soni, non est Verbum, nec dum Verba, sed potius Syllabæ præcedentes sunt verba: ergo malè assignantur pro Materia & indivisibile pro Forma. Probatur 2. Quia hac ratione in omnibus reliquis Sacramentis pro proxima materia assignandæ essent pariter præcedentes Syllabæ, & instans terminativum pro forma, quod hætenus nulli Theologorum, quod ego sciam, in mentem venit. Probatur 3. Quia superior sententia, quam sequitur ipse Pallavicinus, non admittit instantia terminativa distincta à partibus.

516. Et hæc sunt opiniones hætenus excogitatae pro inveniendâ materia physica Matrimonij. Cateri Theologi, ut Sanchez, Suarez, Bellarm. Conink, Bonacina, Perez, Lugo, & obiter P. Esparza, & Comptonus, recurrunt ad Materiam Logicam: nimirum in ipsis verbis, sive ea sint verba formalia sive æquivalentia, duas considerant formalitates, quarum una sit respectu alterius forma. Jam dixi, & fatetur in terminis Pallavicinus, Mentem Pontificis & Concilij non se extendisse ad hanc materiam Logicam, nec ullam esse necessitatem Theologicam, assignandi talem materiam. Nihilominus in hac quaestione,

517 DICO 7. Potest admitti, quod verba utriusque Conjugis gerant simul officium Materiam & officium formæ secundum diversam considerationem. Declaratur. Possunt verba contrahentium considerari diverso respectu: primo quidem, quatenus habent rationem oblationis, nam ab oblatione incipit regulariter contractus, v.g. Mercator offert mercem venalem pro pretio. Sic qui vult contrahere Matrimonium, offert se alteri in conjugem, & hæc oblatio præcisè sub con-

ceptu oblationis, est adhuc indifferens ut determinetur vel non determinetur ab altero conjugis, quæ determinatio fit per acceptationem: itaque verba considerantur secundò sub conceptu acceptationis: ergo sub conceptu oblationis sunt dici habere rationem Materiam, & sub conceptu acceptationis habere rationem formæ. Quæ verò eadem verba ita habent rationem oblationis, ut simul etiam sint acceptatio reciproca oblationis (est enim contractus mutus, & reciproca obligatio) ideo vniuscujusque contrahentium verba sub conceptu oblationis, sunt solum materia Logica, & sub conceptu acceptationis, forma Logica.

518. Contra omnia hætenus dicta obijci posset. In omnibus Sacramentis materia prima & indifferens ad esse Sacramenti, est ipse sonus verborum, qui ad esse Sacramenti determinatur per significationem quam ille sonus habet in prima institutione vocum: ergo ipsa significatione seu vis significandi, erit forma. R. In ipsis eadem vocibus sonus rectè dicitur esse Materia, ut vis significandi forma, sed respectu Sacramenti non item. Nam respectu Sacramenti illud dicitur forma, quod procedit ab intentione Ministri atqui solus sonus, & non impositio significationis, procedit à Ministro, & sonus prior hâc nunc adhibetur ad Sacramentum, supervenit impositioni vocum, quæ pridem præcessit: ergo rectè assignantur verba pro forma, non quod sonus purus, sed sonus habens talem significationem.

519. Obijci etiam posset auctoritas S. Augustini, qui videtur pro forma Sacramentorum assignare actum fidei, quo creditur ipsum sacramentum. sic habet tr. 80. in Jo. [Vnde illa virtus aquæ, ut corpus tangat, & cor abluat, non faciente verbo, non quia dicitur, NB. sed quia creditur. nam in ipso verbo aliud est sonus transiens, aliud virtus manens, hoc est verbum fidei quod prædicamus.] His Augustini verba adiutuntur hæretici, ad probandum, quod in administratione Sacramentorum debeat intervenire quadam concio, seu explicatio Mysteriorum regitur. R. Cùm actus fidei sit quid transiens, non potest S. Augustinus intelligi de actu fidei, quia dicit, virtutem verborum esse permanentem, & præterea Sacramentum Baptismi administratum parvulis sine ullo actu fidei eorum proprio. Idemque S. Augustinus per verbum, *Ordinatur*, voluit significare ipsam institutionem Sacramenti, hoc est Mysteriorum quod est objectum fidei. Vnde in eodem Tract. in fine sic loquitur. [Hoc verbum fidei tantum valet in Ecclesia Dei, ut per ipsam credentem, offerentem, benedicentem, impetrem etiam tantillum, mundet infan-
quamvis nondum valentem corde credere ad iustitiam.